

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 8Tos/10/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8321010676
Dátum vydania rozhodnutia: 01. 07. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marián Sninský
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2025:8321010676.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Mariána Sninského a sudcov Mgr. Iva Maruščáka a JUDr. Moniky Halkociovej, na neverejnom zasadnutí konanom 01.07.2025, v trestnej veci proti odsúdenému A. B. a odsúdenej C. B. pre prečin ohrozovanie mravnej výchovy mládeže podľa § 211 ods. 1 písm. b/ Trestného zákona, o sťažnosti oboch odsúdených proti uzneseniu Okresného súdu Humenné sp. zn. 3T/90/2021 zo dňa 23.04.2025, takto

rozhodol:

Podľa § 194 ods. 1 písm. a/ Trestného poriadku z r u š u j e uznesenie Okresného súdu Humenné sp. zn. 3T/90/2021 zo dňa 23.04.2025 v celom rozsahu.

Podľa § 50 ods. 4 Trestného zákona vyslovuje, že odsúdený A. B., nar. XX.XX.XXXX v D. C., trvalé bytom D. C. E. XXX, sa v skúšobnej dobe určenej mu trestným rozkazom Okresného súdu Humenné sp. zn. 3T/90/2021 zo dňa 18.11.2021, právoplatným dňa 08.12.2021, osvedčil s tým, že podľa § 50 ods. 7 Trestného zákona sa na neho hľadí, ako keby nebol odsúdený.

Podľa § 50 ods. 4 Trestného zákona vyslovuje, že odsúdená C. B., nar. XX.XX.XXXX v F., trvalé bytom D. C. E. XXX, sa v skúšobnej dobe jej určenej trestným rozkazom Okresného súdu Humenné sp. zn. 3T/90/2021 zo dňa 18.11.2021, právoplatným dňa 08.12.2021, osvedčila s tým, že podľa § 50 ods. 7 Trestného zákona sa na ňu hľadí, ako keby nebola odsúdená.

odôvodnenie:

Okresný súd Humenné uznesením sp. zn. 3T/90/2021 zo dňa 23.04.2025 rozhodol tak, že:

I. Podľa § 50 ods. 4 Trestného zákona, súd vyslovuje, že odsúdená C. B., nar. XX.XX.XXXX v F., trvalé bytom D. C. E. XXX, sa v skúšobnej dobe neosvedčila a trest odňatia slobody uložený trestným rozkazom Okresného súdu Humenné č.k. 3T/90/2021-126 zo dňa 18.11.2021, právoplatným dňa 08.12.2021 v trvaní 8 (osem) mesiacov vykoná. Podľa § 50 ods. 8 Trestného zákona, s použitím § 48 ods. 2 písm. a) Trestného zákona, odsúdenú pre výkon uloženého trestu súd zaraďuje do Ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

II. Podľa § 50 ods. 4 Trestného zákona, súd vyslovuje, že odsúdený A. B., nar. XX.XX.XXXX v D. C., trvalé bytom D. C. E. XXX, sa v skúšobnej dobe neosvedčil a trest odňatia slobody uložený trestným rozkazom Okresného súdu Humenné č.k. 3T/90/2021-126 zo dňa 18.11.2021, právoplatným dňa 08.12.2021 v trvaní 8 (osem) mesiacov vykoná. Podľa § 50 ods. 8 Trestného zákona, s použitím § 48 ods. 2 písm. a) Trestného zákona, odsúdeného pre výkon uloženého trestu súd zaraďuje do Ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Proti tomuto uzneseniu, ihneď po jeho vyhlásení na verejnom zasadnutí okresného súdu, podali obaja odsúdení sťažnosť, ktorú ale do rozhodnutia krajského súdu napriek dostatku času bližšie neodôvodnili.

Krajský súd v Prešove, ako nadriadený súd Okresnému súdu Stará Ľubovňa, na podklade sťažností, ktoré boli podané oprávnenými osobami včas, preskúmal podľa § 192 ods. 1 Trestného poriadku správnosť výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorým sťažovatelia podali sťažnosti, ako aj konanie predchádzajúce týmto výrokom.

Súd prvého stupňa svoj záver, že odsúdení A. B. a C. B. počas skúšobnej doby predmetného podmiennečného odsúdenia nevedli riadny život, oprel o zistenie, že z vykonaného dokazovania na podklade odsudzujúceho trestného rozkazu, odpisu registra trestov a pripojeného spisu tunajšieho súdu sp. zn. 1T/69/2023 vyplýva, že podmiennečne odsúdeným mala plynúť skúšobná doba 20 mesiacov od 09.12.2021 do 09.08.2023 a že z odpisu registra trestov, lustrácie z Centrálnnej evidencie správnych deliktov a priestupkov, trestného rozkazu tunajšieho súdu sp. zn. 1T/69/2023, zo správy ÚPSVaR Humenné, mal za preukázané, že podmiennečne uložený trest neplnil svoj prevýchovný účel, keďže odsúdení naďalej páchali, dokonca druhovo rovnakú trestnú činnosť v priebehu plynutia skúšobnej doby, keď boli právoplatne odsúdení, a to opäť za prečin ohrozovanie mravnej výchovy mládeže podľa § 211 ods. 1 písm. b/, ods. 3 písm. a/ Trestného zákona s poukazom na ustanovenie § 138 písm. b/ Trestného zákona, ktorý skutok spáchali v trestnej veci tunajšieho súdu sp. zn. 1T/69/2023 v období od 01.09.2022 do 30.06.2023, čiže počas skúšobnej doby. Okresný súd doplnil, že vyššie uvedené skutočnosti a úvahy ho viedli k záveru o tom, že v danom prípade je namieste premeniť pôvodne uložené podmiennečné tresty na tresty nepodmiennečné, pričom nezistil žiadne také okolnosti prípadu, ktoré by odôvodňovali rozhodnutie osvedčiť sa odsúdených v skúšobnej dobe podmiennečného odsúdenia a nakoľko skúšobná doba uplynula dňom 09.08.2023, teda pred verejným zasadnutím, už nemal priestor skúmať existenciu takých okolností prípadu a výnimočnosť situácie, ktoré by ho mohli viesť k rozhodnutiu o ponechaní podmiennečných odsúdení v platnosti a o uložení primeraných povinností a obmedzení.

Podľa § 50 ods. 4 Trestného zákona, ak odsúdený viedol v skúšobnej dobe riadny život a splnil povinnosť nahradiť škodu spôsobenú trestným činom alebo zaplatiť dlh alebo zameškané výživné, ak boli uložené, súd vysloví, že sa osvedčil; inak rozhodne, a to prípadne už v priebehu skúšobnej doby, že sa trest odňatia slobody vykoná. Rovnako súd postupuje aj v prípade iných obmedzení alebo povinností podľa § 51 ods. 3 a 4, ak boli uložené. Ak sa odsúdený nachádza vo výkone trestu odňatia slobody, súd rozhodne tak, aby výkony trestov odňatia slobody nasledovali plynule za sebou. Výnimočne môže súd vzhľadom na okolnosti prípadu ponechať podmiennečné odsúdenie v platnosti, hoci odsúdený konaním spáchaným v skúšobnej dobe dal príčinu na nariadenie výkonu trestu, a súčasne môže

- ustanoviť nad odsúdeným probačný dohľad a uložiť doteraz neuložené primerané obmedzenia alebo primerané povinnosti uvedené v § 51 ods. 3 a 4 smerujúce k tomu, aby viedol riadny život,
- primerane predĺžiť skúšobnú dobu, nie však viac ako o dva roky, pričom nesmie prekročiť hornú hranicu skúšobnej doby ustanovenej v odseku 1.

V tomto ustanovení teda už zákon priamo vyžaduje od podmiennečne odsúdeného, pre potreby jeho budúceho možného osvedčenia v skúšobnej dobe, splnenie elementárnej podmienky, a to podmienky vedenia riadneho života v rámci očakávania, že spôsob života páchatel'a v rámci skúšobnej doby bude mať takú povahu, že z neho bude vyplývať odôvodnený predpoklad, že na zabezpečenie ochrany spoločnosti a nápravu páchatel'a výkon trestu odňatia slobody nie je nevyhnutný.

Pre osvedčenie sa odsúdeného na podmiennečný trest odňatia slobody je teda nutné v zmysle § 50 ods. 4 Trestného zákona v spojení s účelom trestu uvedeným v § 34 ods. 1 Trestného zákona splniť prísne podmienky. Požiadavka na vedenie riadneho života je požiadavkou, ktoré odráža skutočnú nápravu páchatel'a, keďže odzrkadľuje aj to, ako si plnil svoje občianske, rodinné a iné podobné povinnosti vo vzťahu k spoločnosti a jej členom.

Podľa ustálenej súdnej prax sa pri úvahe, či podmiennečne odsúdený viedol riadny život, nie je možné obmedziť len na zisťovanie, či odsúdený nespáchal v skúšobnej dobe ďalší trestný čin, ani spáchanie trestného činu v skúšobnej dobe nie je samo osebe dôvodom pre nariadenie výkonu trestu. Recidíva bude spravidla rozhodujúcim spôsobom svedčiť potom, že účel podmiennečného odsúdenia nebol dosiahnutý (R19/1976), ale je treba skúmať celý život podmiennečne odsúdeného v skúšobnej dobe (R50/1956, R2/1962, R56/1973). Na rozhodovanie o tom, či sa podmiennečne odsúdený v skúšobnej dobe osvedčil, sa rovnako vzťahuje povinnosť súdu zistiť skutkový stav veci, o ktorom nie sú dôvodné pochybnosti a v rozsahu, ktorý je nevyhnutný pre takéto rozhodnutie (R11/1966). Ojedinelé menej závažné porušenie podmienok je možné riešiť dohovorom alebo výstrahou.

V prípade oboch odsúdených okresný súd správne zistil a dôsledne pomenoval, že v priebehu plynutia skúšobnej doby spáchali ďalší prečin. V danom, špecifickom prípade išlo o skúšobnú dobu určenú v súvislosti so spáchaním nedbanlivostného prečinu a o prečin spáchaný v tejto skúšobnej dobe tiež z nedbanlivosti. Bolo teda na okresnom súde, aby v súlade so zásadou zdržanlivosti uvedenou v ustanovení § 2 ods. 2 Trestného poriadku, podľa ktorej, do základných práv a slobôd osôb v prípadoch dovolených zákonom možno zasahovať len v miere nevyhnutnej na dosiahnutie účelu trestného konania, pričom treba rešpektovať dôstojnosť osôb a ich súkromie, sledujúc záujem na dosiahnutí účelu trestu dôsledne zvažil všetky relevantné skutočnosti /nielen okolnosť, že odsúdení boli právoplatne uznaní vinnými za obdobný nedbanlivostný prečin/ a až keď by boli odstránené všetky pochybnosti v otázke vedenia riadneho života odsúdenými pre potreby rozhodnutia o osvedčení sa v skúšobnej dobe podmieneného odsúdenia, rozhodol zákonným, spravodlivým verdiktom.

Je potrebné pritom vytknúť okresnému súdu, že v odôvodnení napadnutého uznesenia absentovalo hodnotenie všetkých dôležitých skutočností vyplývajúcich z vykonaného dokazovania.

Možno pritom poukázať na ustálenú súdnu prax prezentovanú v stanovisku č. 44 publikovanom v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a súdov SR č. 4/2013, podľa ktorej o primeranom predĺžení skúšobnej doby môže súd rozhodnúť len počas jej plynutia, v prípade, že skúšobná doba predchádzajúceho podmieneného odsúdenia už uplynula, súd o jej primeranom predĺžení už rozhodnúť nemôže.

Nadriadený súd musí konštatovať, že nebolo dostatočne, nad všetku pochybnosť preukázané, že by niektorý zo sťažovateľov nevedol počas skúšobnej doby riadny život. Na jednej strane totiž je prítomný fakt, že v skúšobnej dobe spáchali rovnaký druh prečinu. Na druhej strane, v oboch prípadoch išlo o nedbanlivostné konanie, keď ohľadne prečinu spáchaného v danej skúšobnej dobe v podstate vinou odsúdených bolo, že nezabezpečili, aby ich maloletý syn školu riadne navštevoval a že mu tak umožnili viesť riadny život a že takto vymeškal príslušný počet neospravedlnených hodín, no zároveň v oboch prípadoch išlo o to, že odsúdená riadne vyprevadila dieťa do autobusu do školy, čo oznámila triednej učiteľke a keď jej učiteľka oznámila, že syn do školy napriek tomu nedošiel v dňoch absencie, tak vyvíjala konkrétne úsilie vo vzťahu k učiteľke a aj na radu učiteľky umiestniť dieťa do internátnej školy tiež aktívne reagovala. Obdobne to treba povedať aj o aktivite odsúdeného, ktorý mal o to sťaženú situáciu, že prácou mimo Slovenska zabezpečoval finančné prostriedky pre svoju rodinu. Pritom nemožno prehliadnúť, že odsúdení sa nestarali len o maloletého G., ale aj o ďalšie svoje deti, u ktorých nedošlo k trestnoprávnemu postihu. Samotný G. nebol školou hodnotený ako stratený prípad zanedbaného dieťaťa, ktorý sa venuje záhaľčivému spôsobu života bez rodičovského dozoru.

Nepochybne v minulosti, podľa registra trestov, obaja odsúdení boli trestne riešení práve a len pre daný druh trestnej činnosti, no nemožno prehliadať, že syn G. je už dospelý, s družkou sa stará o vlastné dieťa, pričom nie sú zásadné poznatky, aby toto zanedbával. Ďalej nemožno prehliadnúť, že rodina oboch odsúdených napriek marginalizovanému prostrediu a znevýhodneniu, v reálnom živote sa snaží o stabilitu, o riadnu výchovu slušnosti. Nie sú poznatky, že by išlo o osoby správajúce sa /mimo daný rodinný problém/ počas sledovanej skúšobnej doby protiprávne. Podľa názoru krajského súdu, aj tejto protiprávnosti bolo možné sa vyhnúť aktívnou účasťou štátnych orgánov starostlivosti o maloletých.

Okresný súd komplexne poukazoval na obsah správy príslušnej školy, a to najmä vo vzťahu k mladším súrodencom G. B. a vidieť aj viaceré formy správania sa týchto detí, ktoré svedčia o priaznivom vývoji /aj keď škola pomenúva aj prejavy, ktoré nemožno hodnotiť ako priaznivé/. Hoci okresný súd, ako bolo už povedané, poukazuje pomerne podrobne na obsah správ obce D. C., Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Humenné, správa OOPZ Koškovce a ďalšie správy, a boli mu zrejmé osobné, majetkové, rodinné pomery a správanie sa odsúdených na verejnosti v rámci ich spoločenského a súkromného života, ktorí počas plynutia skúšobnej doby iný trestný čin nespáchali a nedopustili sa žiadnych priestupkov, opomenul ich komplexne hodnotiť, a to tiež z hľadiska špecifického prostredia, v ktorom existujú. Dospel by totiž k záveru, ktorý neumožňuje prijať jednoznačný záver, že by v skúšobnej dobe nevedli riadny života a že by bol nevyhnutný výkon trestu, ktorý by v konečnom efekte znamenal vlastne rozklad, resp. minimálne narušenie súdržnosti danej rodiny. Nemal potom podklad pre to, že by až takýto zásah do vzťahu rodičov, teda oboch odsúdených, k G. a tiež ostatným deťom, najmä maloletým, bol pre dosiahnutie účelu trestu nevyhnutným.

Krajský súd sa teda nemohol plne stotožniť s faktickým záverom okresného súdu, že odsúdení svojím správaním počas plynutia určenej skúšobnej doby porušili podmienky podmieneného odsúdenia a že hrozba výkonu trestu odňatia slobody evidentne nespĺnila účel trestu uvedený v § 34 ods. 1 Trestného zákona.

Nadriadený súd preto rozhodol tak, ako je to uvedené vo výroku tohto uznesenia, keď napadnuté uznesenie zrušil a v dôsledku uplynutia zákonnej lehoty na rozhodnutie o neosvedčení sa odsúdených v danej skúšobnej dobe vyslovil, že sa podľa § 50 ods. 4 Trestného zákona v skúšobnej dobe určenej im trestným rozkazom Okresného súdu Humenné sp. zn. 3T/90/2021 zo dňa 18.11.2021, právoplatným dňa 08.12.2021, osvedčili s tým, že podľa § 50 ods. 7 Trestného zákona na nich hľadí, ako keby neboli odsúdení.

Toto uznesenie bolo prijaté jednomyseľne.
jednohlasne

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.